

IHMISKUNNAN MENNEISYYS JA TULEVAISUUS

**Pekka Ervastin esitelmä 17.1.1932
Kulmakoululla**

Viime sunnuntaina esitelmässä puhuessamme ihmisen eri ruumiista tulimme siihen johtopäätökseen, että oikeastaan ei voi puhua monesta eri ruumiista, jos ruumiilla tarkoitamme semmoista hyvin järjestettyä organismia, kuin on meidän fyysillinen, näkyväinen ruumiimme, sillä semmoisia ruumiita ei ihmisellä ole useampia. Mutta kun me puhumme näistä ruumiista vähän toisenlaisessa merkityksessä, ilmenemisvälineinä tai käyttövälineinä, niin silloin voimme puhua useammasta tämmöisestä välineestä, sillä näitä ilmenemisvälineitä on ihmisellä useampia. Olemme tottuneet puhumaan ihmisen sieluelämästä, mutta kun tarkemmin sitä tutkitaan, niin huomaamme, että se perustuu erilaisiin käyttövälineihin. Kaikenlaiset ilmiöt, joista oli puhetta, ei olisi selitettävissä, jos emme käsittäisi ja edellyttäisi, että on tämmöisiä muodollisia ilmenemisvälineitä ihmisen sieluelämällä. Ja jos palautamme mieleemme, mitä opetettiin vanhassa Intiassa, sillä koko tämä ihmisen psykologia ja fysiologia on ikivanhaa tietoa, niin huomaamme, kuinka oltiin tietoisia juuri tästä erosta ruumiin ja käyttövälineiden välillä, sillä esimerkiksi Vedanta filosofia ei puhu erilaisista ruumiista, vaan erilaisista verhoista „Koosha“, ja puhutaan useammasta tämmöisestä Kooshasta eli verhosta, mitä on ihmisellä. Ainoastaan, jos otamme tuommoisen,

nimenomaan occultismia harjoittavan Taarakahi-joogafilosofian, niin huomaamme, että he käyttävät toista sanaa, joka pikemmin viittaa ruumiiseen „Upahdhi“. Ja tässä Taarakahi-joogassa, joka itseasiassa on käytännöllistä laatua ja perustuu jooga-menetelmään, puhutaan kolmesta semmoisesta upahdhista, ja sillä tarkoitetaan tässä tapauksessa, että ne ovat organisoituja ruumiita, siis joogien jo valmiiksi organisoimia. Ne eivät ole verhoja, vaan organisoituja, ja niitä, kuten jo viime kerralla puhuimme, ei ole muilla kuin joogeilla tai occultisteilla. Muilla on ainoastaan verhoja. Mutta kysymme, onko ihminen siis kokoonpantu ainoastaan tämmöisistä verhoista? Mikä hänessä on se oikea ihminen, itse? Onko ihminen ainoastaan niinkuin sipulikasvi, joka on koottu useammasta verhosta, mutta josta ei jää mitään jällelle, kun verhot riisutaan? Silloin huomaamme, kun menemme ajassa taaksepäin, että ihmisessä ei ole mitään muuta todellista kuin jokin semmoinen prinsippi, jota nimitetään itseksi eli hengeksi. Niinpä vanhassa intialaisessa filosofiassa puhutaan aatmasta. Se on se todellinen ihmisessä ja se on aivan kuin ihmisen yläpäässä. Jos ajattelempa, että fyysillinen ruumis on alapäässä, niin aatma on yläpäässä, aatma on henki, itse, ja sitten kaikki muut ovat aatman verhoja. Jollakin occultistilla on aatma „ylhäällä“ ja sitten kolme eri organisoitua ruumista. Mikä on tuo aatma eli itse, mikä on se jota nimitämme ihmisen minuudeksi? Todella, jos syvennymme vanhaan aasialaiseen psykologiseen esitykseen, niin tuntuu siltä, että minuutta ei varsinaisessa merkityksessä ole. Jos puhumme minästä, niin silloin voimme sanoa, että ihmisessä on semmoinen prinsippi, jota sanotaan nimellä „Ahankaara“ s. o. minuuden tekijä, ja sitä ei pidetä minään todellisuutena. Päinvastoin, käytännöllisessä joogassa sanotaan, että ihmisen täytyy voittaa ahankaara, joka estää häntä yhtymästä Jumalaan, jos tahdomme sanoa kristillisellä

nimityksellä tai yhtymästä Parabrahmaan, tämä ahankaara on vain este ihmisessä. Ja me tulemme siihen johtopäätökseen, että aina noissa vanhoissa systeemeissä on todellinen ainoastaan itse, henki eli aatma, ja se, jota nimitämme minuudeksi, on vain jonkinlainen harha eli verho, josta ihmisen täytyy luopua. Minuus, vaikka siinä olisi jotakin pysyvää, ei tältä vanhalta intialaiselta kannalta ole itsessään olevaa, vaan ainoastaan aatman eli hengen ilmenemismuoto. Ja sentähden huomaamme, kuinka kaikki vanhat uskonnot teroittavat voittamaan tätä minää. Ihmiselle opetetaan, että hänen täytyy uhrata itsensä, luopua minästä, jotta hän voisi yhtyä henkeen, Jumalaan. Tämä on tietysti yhdeltä kannalta totta, niinkuin sanoisimme nyt teosofisina aikoina, mikäli se koskee ihmisen persoonallista minää, jonka meidän eurooppalaiset psykologit yhtenäistävät sielun sisällön kanssa. Eivät kaikki eurooppalaiset psykologit usko mihinkään pysyväisempään minään. He eivät usko, että minuus eläisi kuoleman jälkeen. Heidän mielestään minuus on ikäänkuin jonkunlainen koossapitävä voima ihmisen sieluelä-mässä, mutta itsessään se ei ole mitään.

Suhde on sama, jos me ajattelemme, niinkuin Buddha sanoi, jotakin vaunua, niin sanomme, että vaunussa on pyörät, akselit ja sitten itse vaunun kori jne., jotka kaikki voimme luetella, ja jos kysymme, onko vaunu sama kuin pyörä, akseli jne., niin vastaamme, että vaunu on kaikki nuo yhteensä. Mutta jos otamme pyörät pois, niin silloin ei ole enää vaunua. Samalla tavalla Buddha sanoi myös ihmisen sielusta eli minuudesta, että jos hajoitamme sen alkuosiinsa, niin ei jää mitään, jota sieluksi kutsumme. Meidän psykologimme täällä Euroopassa ovat taipuvaisia selittämään, että ihmisen sielu on kokoonpantu ajatuksista, aistimuksista jne., mutta kun ne hajoitetaan, niin ei jää enää mitään, sillä emme voi uskoa mihinkään pysyväiseen minään, jos me uskomme, että ihminen

on olemassa kuoleman jälkeen. Kuoleman jälkeen on olemassa hänen tunteensa ja ajatuksensa, mutta kun nekin haihtuvat, niin haihtuu hänen minänsäkin, ja silloin ei ole mitään jälellä, ei mitään erikoista minuutta.

Jos minuus on hengen ilmenemismuoto, niin se voi hävitä, ja sentähden huomaamme, kuinka vanhoissa systeemeissä pyritään ottamaan kiinni jostakin semmoisesta, joka on pysyvää. Kun ei uskota, että ihmisen minä on todellinen, niin pyritään ottamaan kiinni hengestä, joka on yhtä kaikkeuden kanssa, Jumalan kanssa. Siihen pyritään, siitä koetetaan ottaa kiinni, ja silloin saadaan kiinni jostakin pysyvästä. Ja tässä on jotakin kuolematonta, ihminenhän on sitten olemassa. Ja, joka tapauksessa, jos hän saa kiinni itsestään aatmasta, hän saa kiinni omasta kuolemattomuudestaan. Mutta me huomaamme ja olemme kokeneet, että ihmiskunnassa on nyt näinä viimeisinä vuosituhansina ollut tämä minuuskäsite, ja se on kasvanut yhä voimakkaammaksi. Ihminen ei enää voi tuntea, niinkuin vanhassa Intiassa, olevansa jokin olento vain, joka on yhtä luonnon kanssa ja voi haihtua. Ihminen ei tunne sillä tavalla. Hän on viimeisinä vuosituhansina oppinut voimakkaasti tuntemaan itsensä todellisena olentona, eristettynä olentona, joskin tämä eristys olisi harhaa, niin se on niin kuitenkin. Tämä eristys, harha, minuus on niin voimakas, että siinä on jotakin arvoa, se on itsessään arvokas. Ja mehän olemmekin saaneet oppia teosofeina, että tämä minuus on niin arvokas, että se itse asiassa elää läpi aikakausien. Se on itsessään jotakin, vaikka se ei ole iankaikkinen ja tulee siis mahdollisesti loppumaan ajassa. Se on siksi arvokasta, että siitä voi pitää kiinni. Se täytyy asettaa aivankuin perustaksi, ja ymmärrämme sen henkisesti kannalta siten, että Kristuksen jälkeen, tässä uudessa liitossa, onkin minuutemme erikoisen tärkeä. Uudessa testamentissa sanotaan, että sinun sielusi on kalliisti lunastettu.

Meidän minuutemme on niin arvokas, että sen tulee säilyä ja kehittyä, ja ilman sitä ei käykään mikään henkinen kehitys päinsä. Tämän olivat muutamit kokeneet ennen Kristusta. Ihminen, jos ei hänessä ole mitään semmoista omaa itsenäisyyttä, jollei hän ole eristetty olento, ei voi pyrkiä henkisesti, ei voi nousta minkäänlaisiin korkeuksiin. Jos hänen vain täytyy kadottaa, unohtaa itsensä, ei hän voi kehittyä. Se minuus oli vaikeammin löydettävissä ennen, vaadittiin pitkä, valmistava kehitys, ennenkuin vanhassa liitossa saatettiin löytää minuus, mutta kun se löydettiin, niin päästiin eteenpäin. Se oli näkyvämmässä maailmassa, verhon takana, ja ihminen tässä näkyväisessä maailmassa sai luopua persoonallisesta minänsä, mutta toisessa maailmassa hän löysi minänsä. Nyt ovat asiat muuttuneet, tunnemme tässä persoonallisessa tajunnassamme arvokkuuden, minuuden arvokkuuden. Se on arvokas, niinkuin Jeesuskin sanoi: nyt on otollinen aika. Nyt on pyrittävä ylöspäin. Meidän täytyy ottaa oma minä käsiimme näkyväisessä maailmassa ja se perustaksi, mistä pyrkiä ylöspäin. Sen tähden on meidän minämme tullut arvokkaaksi ja tärkeäksi, että kun ajattelemme ihmistä ja hänen kokoonpanoan, niin myös ymmärrämme, että toinen olemuspuoli hänessä on yhtä tärkeä, se on hänen minuutensa, ja kolmas, hänen henkensä, se, johon tuo minuus pyrkii, se, jota me myös voimme yhdessä merkityksessä nimittää Kristukseksi, kosmiliseksi Kristukseksi. Ja tältä kannalta katsoen saamme itseasiassa kolme semmoista polveutumishistoriaa ihmiselle, mistä hänen henkensä, mistä hänen minuutensa, mistä nämä kaikki hänen eri ruumiinsa ovat tulleet. Koska tarkoituksemme on tässä esitelmäsarjassa kiinnittää huomiota ihmisen ruumiisiin, hänen verhoihinsa ja niitten ruumiiksi muodostamiseen, niin emme voi uhrata niin paljon aikaa tälle ihmisen hengelle ja minuudelle, mutta täytyyhän meidän kuitenkin huomauttaa

ikäänkuin ohimennen, mistä nämä henki ja minuus ovat tulleet. Ja, joskin minuudesta voimme puhua myöhemmin ruumiitten yhteydessä, voimme hengestä heti sanoa, että henki, sisäisin henkemme on Jumalasta. Se on Isän helmasta syntynyt. Se on, niinkuin voisimme sanoa, Kristuksesta. Se on Kristuksesta syntynyt, ja juuri aivankuin osa Kristuksesta, kosmisesta Kristuksesta. Ja sillä tavalla me sisässämme olemme yhtä alkuperäisesti Kristuksen eli Jumalan pojan kanssa, ja meissä siis on Jumalan poika. Olemme Isästä syntyneet. Ja Jumalan poika on, niinkuin sanotaan, myös se, jonka kautta kaikki on syntynyt, mikä on syntynyt, mikä on. Ja ihmisen henki on meissä siis se, joka on iankaikkisuudesta, se, joka ei ole ajasta vaan iankaikkisuudesta. Mutta ihmisen minä on se, mikä on syntynyt ajassa, ja pysyväisin ja arvokkain tässä ajassa, siis, toisin sanoen, ilmennyksessä, kun kaikki ilmennys on ajassa, niin se, mikä siis on ilmennyksessä pysyväisin, niinkuin voisimme sanoa käytännöllisesti, iankaikkinen täällä ajassa. Se on meidän minuutemme, ja kaikki meidän verhomme ovat sitten ne, jotka ovat vähemmän pysyväisiä, ohimeneviä, mutta jotka silti voivat olla äärettömän vanhoja. Ja voisimme sanoa vertauksen: henki on kuin taivas ja ruumiimme kuin maa, ja minuutemme on syntynyt taivaasta ja maasta, se on taivaan ja maan lapsi, se, taivaan ja maan välillä, joka liittyy taivaan ja maan yhteen. Itse hän on taivaasta tullut ja hänen tehtävänsä on tehdä maa taivaaksi.

Nyt käännämme huomiomme noihin ihmisen verhoihin eli ruumiisiin. Muistamme, kuinka on ollut tapana viime vuosisadan lopulla, varsinkin Blavatskyn kuoleman jälkeen, puhua oikeastaan ihmisen ruumiista eli verhoista jotakuinkin materialistisella tavalla, kuten voisimme sanoa. Sanotaan, että fyysillinen, näkyvä ruumis, on tiheä ruumis. Sitten eetteri-, astraali-, mentaaliruumiit ovat ikäänkuin hienompaa ainetta.

Mitä sillä sitten tarkoitetaan, jätettäköön jokaisen kirjoittajan asiaksi. Tätä eräs ranskalainen kirjailija, joka käänsi ensimmäisiä teosofisia kirjoja ranskaksi, nimitti hindulaiseksi positivismiksi, ja hän näki siinä hienostunutta materialismia. Mutta tällainen, että jokin tulisi yhä hienommaksi ja hienommaksi, on tietysti hyvin vaikea ymmärtää ja käsittää. Tällainen käsityshän tulisi aivan mauttomaksi, kun ajatellaan, mitä esimerkiksi tämä fyysillinen aines on. Jo viime vuosisadan lopulla puhuttiin, että fyysillinen aines ei ollut tiheä, vaan siinä oli alkuolentoja, atomeja, joita ympäröi paljon suurempi tiheys, kuin mitä ne itse olivat. Siis aineellisuus on aivan kerrassaan harhaa, läpinäkyvää. Jos vain olisi kyllin suuri suurennuslasi, niin voitaisiin havaita eläviä pisteitä. Sen tähden sanottiin, että samoin kuin avaruus, jota katselemme ympärillämme ja näemme tähtiä ja aurinkoja, on fyysillinen aineellisuus, jonkinlainen maailma, jossa on paljon enemmän tyhjää kuin todellista olevaista. Niinhän ajateltiin viime vuosisadan loppupuolella. W. R. puhuu tästä yhdessä kirjoituksessaan. Ja sen tähden jo silloinkin minusta tuntui hyvin oudolta ajatella näitä toisia aineen ilmenemismuotoja, esim. astralista ainetta, että se olisi hienompaa. Mikä siinä on sitten hienompaa? Kun ruumiskin oli jo niin hienoa, niin silloin se on aivan sama kuin ei mitään. Mutta eihän asia ole aivan sillä tavalla. Ja sen tähden huomaamme, kuinka meidän vuosisadallamme nyt ihan fysikaalinen tiede on ottanut suuremmissa askeleita eteenpäin, ja sen käsitys aineesta on kerrassaan muuttunut. Nyt ei ole enää olemassa atomeja, joihin uskottiin viime vuosisadalla, sillä atomi merkitsee sellaista, jota ei voi enää leikata, hajoittaa. Nyt on huomattu, että atomit ovat jaollisia olentoja. Ne ovat kokoonpantu elektroneista ja protoneista, joista ensinmainittu on negatiivinen ja jälkimmäinen positiivinen. Jokainen atomi siis on kokoonpantu näistä pienistä, elävistä sähköolioista. Ja

tämä merkitsee nykyaikaisen fysiikantutkijan mielestä, että aineellisuus ei ole muuta, kuin jokin sähköilmiö. Mutta mitä sähkö taas on? Sekin on aineellisuutta, ainetta. Mutta mitä tämä aine on, se on toinen kysymys. Se on jaollinen, mutta emme tiedä, mitä sen takana on. Saksalainen Ostwald vuosisitamme alkupuolella esitti, että atomit ovat vain voimapisteitä, elävää voimaa. Ja mistä tuo voima tulee? Se on jotakin kaikkialla olevaa maailmankaikkeudessa. Ja nämä atomit ovat pisteitä, joista tämä voimavirta tulee ilmenneeksi ja muodostaa ilmenneen maailman. Sillä tavalla oli koko maailmankaikkeus ja näkyvä oleminen muodostunut voimanilmennykseksi. Se oli voimaa. Ja jo silloin kun kirjoitin kirjan „Mitä on kuolema?“ mainitsin, että kun kerran otetaan tämä askel ja tunnustetaan, että aine ei ole muuta kuin voimaa itse sisässään, niin voimme ottaa yhden askeleen eteenpäin ja sanoa, että tämän voiman takana on ajatus, ja siis aine ei ole muuta kuin ajatusta eli järkeä. Ja silloin ilmennyt maailma ei ole muuta kuin näkyväistä eli aistittavaa järki-ilmennystä eli ajatusta, ja kaiken takana on se suuri, johon aina on uskottu. Näin ajattelin ja kirjoitin v. 1904, silloin kun „Mitä on kuolema?“ ilmestyi. Mutta nyt myöhemmin, aivan viimeaikoina, olen huomannut, että osa tiedemiehistä on taipuvainen ajattelemaan samalla tavalla. Nyt me olemme tulleet siihen, että tämä maailmankaikkeus, koko aineellisuus, olemassaolo on aaltoilua vain, ja siinä on sitten kaksi, sanoisimmeko totuutta, ilmenevää totuutta, kaksi eri ilmenevää voimaa. Toista silloin sanotaan aineeksi ja toista säteilyksi, radiatio. Tämä säteily viime vuosisadan lopulla huomattiin erikoiseksi ominaisuudeksi aineessa ja ainakin muutamissa aineilmiöissä, kun keksittiin, että radium säteilee heliumia. Kun tehtiin nämä havainnot viime vuosisadan lopulla tai tämän vuosisadan alussa, niin huomattiin, että atomit eivät ole alkuolioita, vaan niitä luulta-

vasti oli vain yhtä lajia, ja ne ovat kaikki kokoonpantu samasta tuntemattomasta atomista. Silloin tultiin siihen, että käsite aineellisuus sai muuttaa muotoaan. Sitten tuli Ostwaldin teoria, ja nyt ollaan sitä mieltä, että aineellisuus on kaksi ilmiötä, ainetta ja säteilyä. Aine säteilee ja säteily muuttuu aineeksi. Siis yhtä ja samaa, mutta kuitenkin ne ovat erilaisia. Kaikki on aaltoilua, mutta on huomattava, että siinä on säteilyä, joka muuttaa kvantiteetin, ja sitten taas jotakin massaa, joka säteilee. Sen tähden sanoi eräs tunnettu englantilainen tiedemies, että kun tahdomme lyhyesti tuoda ilmi nykyisen käsityksen maailman kokoonpanosta ja maailmansynnystä ja siitä, mitä tämä näkyväinen olemassaolo on, niin voimme tyytyä tuohon vanhaan lauseeseen, mitä on olemassa Vanhan Testamentin Mooseksen kirjassa: tulkoon valkeus ja valkeus tuli, sillä, hän sanoo, että tämä aine on kuin pimeyttä, ja sitten tämä säteily on kuin valkeutta. Sillä tavalla nyt ainakin osa nykyajan fyysikkoja ajattelee tämän maailman salaisuuksia. Se on valoa, jotakin vangittua, joka on pimeyttä, tai sitten valoksi muuttunutta pimeyttä. Ja tuo vanha näkijä, tietäjä, Mooseksen kirjassa osasi ilmaista yksinkertaisella tavalla tuon teosofisen johtopäätöksen johon on tultu, niinkuin Blavatsky on koettanut selittää Salaisessa Opissaan. Sen tähden huomaamme iloksemme, kuinka tieteellinen tutkimus lähenee spiritualista maailmankäsitystä. Sen on täytynyt luopua materialistisesta, sillä ainetta ei ole siinä vanhassa merkityksessä. On ainoastaan ilmennystä, ja aineellisuus on itsessään voimaa ja ajatusta. Se, mikä on kaiken takana, on jumalallinen elämä, Jumala, ja kaikki on Jumalan ajatusta, jumalallisen elämän ajatusta. Niin pitkälle ovat meidän aikamme tieteelliset tutkijat tulleet, ja siinä he ovat siis aivan lähestyneet sitä vanhaa, viisasta occultista käsitystä, jota Blavatsky esitti jo 1880-luvulla Salaisessa Opissaan, ja josta hän sanoo, että 20 vuosisata tulee

vähitellen pääsemään niihin asioihin ja ymmärtämään niitä. Ja kun me tulemme siihen, että koko maailmankaikkeus on kuin Jumalan ajatusta, niin huomiomme kiintyy tuohon asiaan, mitä on Jumala? Voimmeko antaa Jumalasta tarkkaa määritelmää. Uskonnot ovat koettaneet antaa, ei filosofisessa vaan eksoterisessä muodossa, niin tarkan määritelmän kuin mahdollista, ja uskontojen tunnustajain mielestä on juuri suuri ansio, että voivaan määritellä tarkasti Jumala. — Asia on kuitenkin aivan päinvastoin. Kuta viisaammiksi ja tietävämmiksi tulemme, sitä enemmän arkailemme määritellä sitä salaisuutta, joka on kaiken takana. Siis itse jumaluudesta emme tahdo antaa mitään määritelmää, itse jumaluudesta siinä abstraktisessa merkityksessä, sillä emme sitä osaa. Voidaksemme sen tehdä, niin olisimme suurempia kuin Jumala. En osaa semmoista määritellä, ja jos yrittäisin määritellä elämän salaisuutta, niin minun pitäisi olla viisaampi sitä, osata asettua sen ylä- ja ulkopuolelle. Kun vanhassa Indiassa kysyttiin, minkälainen on aboluuttinen prabrahma, onko se niin ja niin, vastattiin: ei se ole niin ja niin, emme osaa selittää, siihen uppoutuu kaikki vastakohtat, kaikki ovat mitättömiä ilmennyksiä sen rinnalla. Ei ole kun yksi ainoa ehdoton, ja kaikki muut ovat sen ilmennyksiä. Ja tuo ehdoton on niin suuri, ettemme voi sitä määritellä. Mutta jotakin me tietysti voimme ymmärtää, jotakin ovat filosofit ja occultistit aina ymmärtäneet tästä jumaluudesta, ja se jokin on siksi suurta ja ihmeellistä, että se hyvin meitä tyydyttää. Ymmärrämme, että tässä ehdottomuudessa, absolutissa, jota voimme tietää vain ilmennyksen perusteella, on ikuinen ja ääretön mahdollisuus ilmetä. Tätä mahdollisuutta ilmetä, manifestoida, voimme nimittää isäksi. Isä on se tuossa alkujuuressa, alku-absolutissa oleva ilmenemismahdollisuus, ilmenemistahto, ja se Isä on iankaikkinen, ääretön, yhtä absolutin kanssa, ja se Isä ei ole mitään ilman poikaa. Sen tähden voimme Isä sanan asemasta

käyttää sanaa Äiti, tai kuten Salaisessa Opissa sanotaan Isä-Äiti, kaiken olemassaolon Isä-Äiti. Jotkut voivat loukkaantua, että Jumalasta käytetään maskulininimitystä Isä, mutta mielestäni ei kannata loukkaantua, koska Jeesus Kristus käytti sitä nimitystä. Indiassa on ollut viisaita, jotka eivät ole osanneet maskulininimitystä, vaan yksinomaan äiti nimityksen. Semmoinen viisas oli Raama Krishna B. Hän näki äidin siinä. Jos asetumme vähänkin runolliseksi, niin se on vielä kauniimpi nimitys. Joka tapauksessa tämä ensimmäinen ilmenemismahdollisuus on kaiken olemassaolon Isä-Äiti, mutta Isä-Äiti ei ole mitään ilman lasta, poikaa, Jumalan poikaa, jota myös sanomme kosmilliseksi Kristukseksi. Ja Jumalan poika on sitte tämän Isä-Äidin elävä täydellisyysajatus eli ilmennyksen mahdollinen kuva, ja se on meille käsittämätön, minkälainen se kuva on. Sitä nimitetään taivaalliseksi ihmiseksi, kosmilliseksi Kristukseksi. Se on se Isä-Äidin täydellisyyskuva. Se tulee ensimmäiseen ilmennykseen absoluutista, ja emme tiedä, onko täydellisyyskuva muuttumaton, vai muuttuuko se. Joka tapauksessa ymmärrämme, että semmoinen Jumalan lapsi, tytär, poika, on olemassa tässä Isä-Äidin tajunnassa. Se on kosmillinen Kristus. Ja voimme viitata niihin sanoihin, joilla Johanneksen evankeliumi alkaa: „alussa oli sana, ja sana oli Jumalan tykönä, ja Jumala oli se sana“. Silloin sana tässä Johanneksen evankeliumissa voi tarkoittaa sekä Isä-Äitiä että poikaa tai vain poikaa. Voisimme sanoa, että se tarkoittaa poikaa, sillä siten olemme käsittäneet kristillisessä teologiassa: alussa oli Logos. Silloin „alussa“ on sana kuin Isä, sillä hän on alku, iankaikkinen, ääretön. Isässä oli sana ja se oli Jumalan tykönä. Se merkitsee siis, että alussa oli kosmillinen Kristus, joka oli Jumalan tykönä, Absolutin tykönä. Se merkitsee siis, ettemme voi käsittää muuta Absolutista kuin Logoksen. Kaikki muu Jumalasta jää meille aivan käsittämättömäksi, mutta sen

kosmillisen Kristuksen voimme käsittää, joka on olemassaolon täydellisyyskuva, ja jonka kautta kaikki ilmenee, mikä sitten ilmenee. Ei mikään ole luotu, ei mikään tehty kuin tämän Logoksen kautta, tämän suuren ajatuksen, täydellisyyskuvan kautta. Siis ei ole mitään pahaa, eikä huonoa, sillä se on aivan ohimenevää, harhaa. Ei ole muuta iankaikkista, kun tämä Logoksen, Jumalan poika, Kristus, joka on täydellisyys täydellisyys. Se on maailmankaikkeuden sisäisin mittapuu, alkukuva. Kaikki on tehty hänen kauttaan. Kaikki on hyvin tehty, ja loppuu hyvin, koska kaiken takana on Logos. Siihen kaikki pyrkii, siihen kaikki tulee uppoutumaan. Sen tähden ei ole mitään hätää. Me, kun elämme ajassa, pienellä pallolla, pienessä aurinkokunnassa, suuressa maailmankaikkeudessa, puhumme omista ristiriidoistamme, pahasta ja hyvästä. Se on pienellä tomuhiukkasella avaruudessa, kun me puhumme semmoisista asioista, ja ne eivät merkitse mitään verrattuna siihen Kristukseen, Jumalan täydellisyyskuvaan, joka on kaiken takana ja elähyttää kaikkea. Ei mitään olisi ilman elävää Jumalan henkeä, elävää täydellisyyttä, sen voimaa, joka on kaiken takana, ja joka lopulta vie täydellisyyteen. Sen tähden kaikki ristiriidat häipyvät ja haihtuu. Ja me huomaamme, että kun lähdemme tarkastamaan ihmisenkin eri ruumiita ja historiaa sekä ihmiskunnan historiaa, niin tämä kaikki vaatii taustaksi juuri sen edellytyksen, että kaikki on ajatusta, kaikki on järkeä. Me elämme tässä voimien ilmennyksen maailmassa ja meidän pitää niitä asioita tutkia. Mutta se kaikki on pientä verrattuna siihen suureen todellisuuteen, joka on kaiken takana. Ja se on aivan kuin lohdutusta, että mekin tulemme kerran siihen todellisuuteen, kehittymään siihen.

(Pikakirjoittanut Alpi Räsänen)